

hvarföre t. f. Kollegan Heinricius hos mig yrkat rättelse och att till sitt lagliga arfvode förhjelpas, emedan han eljest icke ser sig i stånd att med tienstens bestridande fortfara.

Till Högvördigste Herr Biskopens, Doctorns och Ordensledamotens så ock Det Högvördiga Domkapitlets Höggunstiga afgörande får jag alltså ödmjukast hemställa saken både för främjandet af H:r Heinricii lagliga rätt och med afseende å undervisningens i Skolan ostörda fortgång. Kuopio den 19 Mars 1849.

Joh. Vilh. Snellman

10

159 J. V. SNELLMAN – J. J. TENGSTRÖM 20.III 1849 HUB, Kellgreniana

Vördade Farbror!

Med förnyad känsla af tillgifvenhet och tacksamhet har jag läsit Farbrors sednaste bref, så fullt af deltagande och upplyftande ord.

20 Man må åtbära sig, huru manligt som helst i verlden; men tungt vore dock lifvet utan ädla medmenniskors medkänsla, i bifall eller tadel varning eller tröst. Minst har jag någonsin kunnat umbära denna lifvets glädje, och jag tackar ödmjukt Gud, som deraf skänkt mig så mycket, erkännande lika ödmjukt att denna skänk mer än allt annat i verlden satt mig i stånd att något litet deraf förtjena,

30 Den förutsedda motgången har föga nedslagit mitt sinne. Endast det, att jag är så gammal, har gjort mig tveksam uti att fatta ett raskt beslut. Visst kan det för stunden förbittra sinnet, då man så der kännbart erinras, att man lefver i ett samhälle der god vilja och träget arbete att gagna det allmänna icke duger. Men tanken, att sådan har varit verldens vanligaste gång, och att den resignation, händelserna åläggga mig, är en ringa sak i jemförelse med andra de dugligares, än mer de stora heroers öde – detta gör menniskan åter flat för sina anspråk.

40 Dertill uppmanad från Upsala, sände jag i Januari ansökning till professionen efter E. A. Schröder. Dock detta företag från en svag stund ångrade jag snart och inhiberade saken redan förr, än, afgörandet här skedde. Ännu med samma post, som medförde Farbrors kärkomna bref, erhöj jag från Upsala tillsägelse att insända prestbevis; ansökningstiden utgår nemligen först i April. Men numera var jag hårdad mot frestelsen. Detta berättar jag mig till rättfärdigande, i händelse något menligt rykte försports.

50 Med bekymmer har jag erfarit, att Farbrors helse i vinter icke varit den bästa. Beslut nu, att på första sommarföre göra en resa till Torneå, denna väg uppåt och genom Vasa och Tammerfors tillbaka. Följer någon af Flickorna med så skänker detta Farbror sällskap och omvårdnad. En liten, låg vagn eller tillochmed en kurirchaise är lämpligast för våra backar, hvilka öfningen hos folk och hästar dock gör ofarliga med hvarje åkdon, Syster Natalia erinrar jag i supplikväg om den utlofvade öfversättningen. Till honorarium utfästes ett gratulationsrim af minst sexton rader, så snart jag genom kungörelse från predikstolen tre söndagar å rad påminnes om dess erläggande.

Jag beder Farbror hafva godheten med min vänskapsfulla helsning till H. K<ellgren> framföra tacksägelse för det anonyma brefvet. Två anmärkningar ville jag till hans eftersinnande dervid göra. Den ena framgår ur jemförelse mellan detta bref och det, hvori Kellgren

rättfärdigar sitt beslut, att öfvertaga bokhandeln, till hvilket jag, såsom han väl berättat, varit en motståndare. Den andra fäster sig ungefär vid den kända anekdoten: »Låt dem taga ditt hufvud Bror Lindeberg; det gör så godt, det gör så godt!» Jag bestrider icke, att det ligger sanning i uppmaningen; men den erinrar om människans naturliga fallenhet, att se sakerna från annan sida, der de gälla egen välfärd.

Ängsligt har varit att af ryktet höra om upptågen i Helsingfors och den olycka, de bragt å stad. Någon hugnad är dock, att denna icke blifvit så stor, den kunnat blifva, och att allt nu är förbi. Ty värr är det tingens gång, att förståndet är en fiende till uppoffringen, och att denna derföre söker sig plats hos den icke beräknande åldern samt måste blifva oförståndig.

Jag vet, att Farbror icke tillhör dem, som förvånas öfver dagens tecken till svårare förhållanden. Dessa kunna icke uteblifva. Men jag fruktar icke, att vi icke skola »taga saken kallt.» Öfverilningar äro föga att befara, icke ens hos de förvånade. Men osäkrare är, om under kölden någon gnista skall bevaras för bättre tider. Allt är ännu så halft och slappt, att stålsatt ihärdighet måste bland oss blifva en sällsynt Guds gåfva.

Med mera deltagande än för egen ställning lefver jag i betraktandet af världens allmänna ställningar och förhållanden. Nyhetsdagarne äro min tröst under hvardagstråket eljest. Den råa och godtyckliga censuren här gör mig Litteraturbladet till en tung börda. Jag är nu sinnad flytta tryckningen till Helsingfors. Mindre godtycke kan väl icke väntas der, men, jag hoppas det, dock mera vett. Skoltråket vill också tynga mer, än det borde.

Jag slutar med ödmjuk, vänskapsfull helsning till alla i Familjen. De mina äro Gud Vare Lovsunda och obekymrade. Med dem innesluter jag mig i Farbrors fortfarande faderliga vänskap.

Vördnadsfullt och tillgifvet
Joh. Vilh. Snellman.

Kuopio den 20 Mars 1849.

160 J. V. SNELLMAN – M. A. CASTRÉN 20.III 1849 *Privatsamling*

Broder Castrén!

Fastän sent och kort vill jag förena mig med de många, som af varmt hjerta önska Dig välkommen åter till fäderneslandet. Med dem har jag förnött mången bitter dag och natt vid ett sorgligt budskap om svår sjukdom testamenten o. s. v., och min glädje är derföre stor, att veta Dig välbehållen i hamn med Dina skatter.

Jag tror ej, att Du låter af några fördelar tubba Dig att välja anställning och bosättning om Finland och så skänka andra än Dina landsmän äran och närmaste uppmuntran af Din framgång. Det är väl bedröfligt, att tala härom med kännedom, att Du äfven nu njuter nödigt uppehälle från det fremmande, och med medvetandet om de ringa utsigter, våra förhållanden erbjuda. Men alla tidens ända är ännu icke inne; och det skall väl gränsa till det yttersta, om här ingen påfinnes, som med framgång förmår arbeta för Ditt kvarhållande i landet.

Jag tänker: i yttersta nödfall återstår äfven för Dig ett pastorats